

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 20.10.2014.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију</p> <p>Одлуком 2510/1 Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду од 1. октобра 2014. године образована је комисија за оцену подобности докторанта Катарине Лазић и теме „Учестали лексички спојеви у енглеском језику биотехничке струке: Корпусна анализа радова изворних и неизворних говорника“.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. др Маја Миличевић, доцент (датум избора у звање доцента 7.12.2010.), ужа научна област Општа лингвистика, предмет Примењена лингвистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду2. др Весна Половина, редовни професор (датум избора у звање редовног професора 18.5.2001.), ужа научна област Општа лингвистика, предмет Општа лингвистика, Филолошки факултет Универзитета у Београду3. др Данијела Ђоровић, доцент (датум избора у звање доцента 17.5.2011.), ужа научна област Италијанистика, предмет Италијански језик, Филозофски факултет Универзитета у Београду
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
<p>Катарина Лазић рођена је 27.01.1977. у Београду, где је завршила основно и средње образовање. Основне и мастер академске студије завршила је на Филолошком факултету у Београду, на Катедри за англистику (основне студије 2001; мастер студије из области методике наставе енглеског језика 2010. године, са завршним радом на тему „Фокус на усвајању вокабулара и ефектним типовима задатка у разреду који учи енглески за специфичне потребе“). Током студијског боравка у Канади, 2001. године, похађала је курс креативног писања на енглеском језику, а поред енглеског говори и немачки језик. Докторске студије на Филолошком факултету у Београду уписала је 2010. године. Положила је све предвиђене испите (укупно 120 ЕСПБ), остваривши укупну просечну оцену 9,63. Сфере њеног ужег интересовања представљају примењена лингвистика (пре свега усвајање другог/страног језика), настава страног језика за посебне намене и употреба корпусних метода у лингвистичким истраживањима.</p> <p>Катарина Лазић тренутно је запослена као референт за односе са институцијама у земљи и иностранству на Шумарском факултету Универзитета у Београду, а при истој институцији обавља и функцију лектора за енглески језик у научном часопису <i>Гласник Шумарског факултета у Београду</i>. Њена друга радна искуства укључују како наставне, тако и преводилачке активности. У периоду од 2008. до 2010. радила је као наставник стручног енглеског језика на Шумарском факултету, а претходно је држала наставу на различитим општим и специјализованим курсевима енглеског, на пример у банци Volksbank и Националној служби запошљавања, а у организацији канцеларије судског тумача Англиан. У истој канцеларији стекла је и богато преводилачко искуство, бавећи се преводом судских докумената и радова у области економије и медицине. Претходно је оквиру пројекта који је финансирао Програм Уједињених нација за развој (UNDP) заједно са двоје колега превела „Речник термина међународне трговинске политике“ Валтера Гуда (<i>Dictionary of Trade Policy Terms</i>, Walter Goode).</p>

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Библиографија кандидаткиње Катарине Лазић садржи следеће две одреднице, од којих је једна оригиналан научни рад, а друга превод стручног текста:

1. Лазић, К. (2013) Ставови научних истраживача према енглеском као *lingua franca* науке и стратегије које примењују приликом писања на енглеском. *Анали Филолошког факултета* 25/1. 319-338.

- Рад испитује ставове истраживача запослених на Шумарском факултету Универзитета у Београду о објављивању радова у међународним часописима, а посебно се бави стратегијама које истраживачи користе приликом писања радова на енглеском језику. Ауторка истиче да већина истраживача сматра корисном обуку у домену академског писања, као и постојање преводилачких и лекторских служби при факултетима.

2. Gud, V. (2005) *Rečnik termina međunarodne trgovinske politike*. Beograd: Ministarstvo za međunarodne ekonomske odnose Srbije i Crne Gore. Prevod: Snežana Zubić-Petrović, Aleksandra Raković i Katarina Jovović [Lazić].

- У питању је коауторски превод значајног дела из домена енглеског језика струке.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Катарина Лазић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др **Маја Миличевић**, доцент Филолошког факултета у Београду, Катедра за општу лингвистику.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Samardžić, T. and M. Miličević (u štampi) Constructing a learner-friendly corpus-based dictionary of Serbian verbal aspect. *Primenjena lingvistika* 13.
2. Miličević, M., S. Bernardini e A. Ferraresi (2014) Costruzione semi-automatica di corpora orientati al genere in lingue morfologicamente ricche: Un paragone fra l'italiano e il serbo. *Italica Belgradensia* 1/2014. 99-114.
3. Miličević, M. (2010) The Role of the L1 in the acquisition of reflexive and reciprocal marking in L2 Italian. In L. Domínguez and P. Guijarro-Fuentes (Eds), *New Directions in Language Acquisition: Romance Languages in the Generative Perspective*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. 49-70.
4. Miličević, M. i T. Samardžić (2010) Korpusi kao sredstvo za postizanje autonomije u učenju stranog jezika. U J. Vučo i B. Milatović (prir.), *Autonomija učenika i nastavnika u nastavi jezika i književnosti*. Nikšić: Filozofski fakultet Crne Gore. 387-399.
5. Miličević, M. (2008) Reflexive and reciprocal forms in L2 Serbian. U B. Golubović and J. Raecke (prir.), *Bosnisch, Kroatisch, Serbisch. B. K. S. als Fremdsprachen an den Universitäten der Welt*. Die Welt der Slaven 31. München: Verlag Otto Sagner. 143-154.
6. Miličević, M. (2007) Modularity in SLA: Transfer, innate mechanisms and input in the L2 acquisition of Italian reflexive and reciprocal constructions. U L. Roberts, A. Gürel, S. Tatar i L. Marti (prir.), *EUROSLA Yearbook* 7. Amsterdam: John Benjamins. 89-120.

Комисија сматра да доц. др **Маја Миличевић** испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област примењена лингвистика.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

ОЦЕНА:

1. Формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Учестали лексички спојеви у енглеском језику биотехничке струке: Корпусна анализа радова изворних и неизворних говорника“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Предмет (проблем) истраживања

Опис теме: Тема предложене дисертације јесте корпусно истраживање фреквентности, структуре и функција учесталих лексичких спојева дужине од четири до шест речи у научним чланцима из домена биотехничких наука на енглеском и српском језику. Основу истраживања чини поређење учесталих лексичких спојева издвојених из корпуса чланака чији су аутори изворни говорници енглеског језика и спојева из корпуса радова написаних на енглеском језику од стране говорника српског. У сврху ближег испитивања утицаја матерњег језика на употребу учесталих лексичких спојева у чланцима писаним на нематерњем језику, биће израђен и анализиран и трећи корпус, сачињен од чланака на српском. Део истраживања чиниће и састављање листе најзначајнијих учесталих лексичких спојева које користе изворни говорници, која ће моћи да се примени у настави енглеског као језика струке.

Као учестали лексички спојеви одређују се комбинације попут *on the other hand* („с друге стране“), или *on the basis of* („на основу“), које се у литератури на енглеском језику углавном означавају као *lexical bundles*. Ове спојеве дефинише учесталост заједничког појављивања низова речи, које не морају нужно чинити лексичку или синтаксичку целину (уп. *is one of the* „је један од“). Током последњих неколико деценија оваквим спојевима је у лингвистици посвећено много пажње, са једне стране захваљујући развоју корпусних метода, које су омогућиле њихово аутоматско издвајање из текстова, а са друге услед значаја оваквих спојева за академско писање и усвајање другог/страног језика. Наиме, познавање учесталих лексичких спојева често се у литератури наводи као изузетно значајно за научни дискурс, али и као општи предуслов за познавање језика на нивоу блиском изворном говорнику. Будући да истраживања показују да се овакви спојеви, слично идиомима и колокацијама, памте као неанализиране групе речи, све већи значај придаје се и изради листа спојева релевантних за дати текстуални жанр и/или језички домен (општи језик, научни дискурс, језик одређене струке, и сл.).

Како би се у раду обезбедила основа за међујезичко поређење и испитивање утицаја матерњег језика, учестали лексички спојеви издвојени из различитих корпуса биће окатегорисани помоћу структурног оквира који предлажу Biber *et al.* (1999) и помоћу функционалне таксономије чији је аутор Hyland (2008a). Структурни оквир подразумева разврставање у категорије које укључују именичке структуре, глаголске структуре, фрагменте са предлошком фразом и друге структуре, док функционална таксономија обухвата поделу на спојеве оријентисане ка истраживању, спојеве оријентисане ка тексту и оне који су оријентисани ка учеснику. Приликом структурне категоризације посебна пажња биће посвећена провери примерености категорија предложених за енглески језик српском језику.

Предложена тема надовезује се на богату постојећу литературу о академском писању (у једнојезичној и контрастивној перспективи), а посебно на радове на тему употребе учесталих лексичких спојева у научним чланцима написаним од стране изворних и неизворних говорника енглеског језика. Уз то, уводи и неколико значајних новина у односу на друга истраживања: (1) ранија истраживања бавила су се, између осталог, областима попут биологије и електротехнике, али нису у значајнијој мери обухватила језик биотехничких наука, (2) претходна истраживања која су се бавила писањем на енглеском језику од стране говорника којима је матерњи језик српски нису обухватила испитивање учесталих лексичких спојева, (3) постојећа истраживања учесталих лексичких спојева углавном не примењују контрастивни приступ и не испитују детаљно улогу матерњег језика у усвајању учесталих лексичких спојева другог/страног језика. Имајући у виду ове оригиналне доприносе, као и чињеницу да овако целовит приступ није до сада кориштен у проучавању употребе учесталих лексичких спојева у нематерњем језику, али и то да сродна претходна истраживања у контексту где је српски матерњи језик нису произвела материјал директно употребљив у настави, **Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.**

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од 48 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

1. Adel, A. & Britt, E. (2012). Recurrent word combinations in academic writing by native and non-native speakers of English: A lexical bundles approach. *English for Specific Purposes*, 31 (II), 81-92.
2. Bal, B. (2010). *Analysis of Four-word Lexical Bundles in Published Research Articles Written by Turkish Scholars*. PhD Thesis, Georgia State University, Georgia, USA.
3. Biber, D. (2009). A corpus-driven approach to formulaic language in English: Multi-word patterns in speech and writing. *International Journal of Corpus Linguistics*, 14, 275–311.
4. Biber, D., Conrad, S. & Reppen, R. (1998). *Corpus Linguistics: Investigating Language Structure and Use*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Biber, D., Conrad, S., & Cortes, V. (2003). Towards a taxonomy of lexical bundles in speech and writing. In A. Wilson, P. Rayson, & T. McEnery (Eds.), *Corpus linguistics by the lune: A festschrift for Geoffrey Leech* (pp. 71–92). Frankfurt, Germany: Peter Lang.
6. Biber, D., Johansson, S., Leech, G. & Finegan, E. (1999). *Longman Grammar of Spoken and Written English*. Longman: Harlow.
7. Chen, Y.-H. & Baker, P. (2010). Lexical bundles in L1 and L2 student writing. *Language, learning and technology*, 14, 30–49.
8. Cortes, V. (2004). Lexical bundles in published and student disciplinary writing: Examples from history and biology. *English for Specific Purposes*, 23, 397–423.
9. De Cock, S. (1998). A recurrent word combination approach to the study of formulae in the speech of native and non-native speakers of English. *International Journal of Corpus Linguistics*, 3, 59–80.
10. De Cock, S. (2004). Preferred sequences of words in NS and NNS speech. *BELL: Belgian journal of English language and literatures*, 225-246.
11. Dragičević, R. (2009). O problemima indentifikacije frazeologizama. *Sudslavistik online*, 35-44. Retrieved from www.sudslavistik-online.de/01/dragicevic.pdf.
12. Erman, B. (2009). Formulaic language from a learner perspective: What the learner needs to know. In B. Corrigan, H. Quali, E. Moravcsik, & K. Wheatley (Eds.), *Formulaic language* (pp. 27-50).
13. Granger, S. (1998). Prefabricated Patterns in Advanced EFL Writing: Collocations and Formulae. In Cowie, A.P. (Eds.) *Phraseology: Theory, Analysis and Applications* (pp.145-160). Oxford: Oxford University Press.
14. Hussein, A. & Mohammad, M. (2011). Negative L1 impact on L2 writing. *International Journal of Humanities and Social Studies*, 1(18), 184-195.
15. Hyland, K. (2008a). Academic clusters: Text patterning in published and postgraduate writing. *International Journal of Applied Linguistics*, 18, 41–62.
16. Hyland, K. (2008b). As can be seen: Lexical bundles and disciplinary variation. *English for Specific Purposes*, 27, 4–21.
17. Laufer, B. & Girsai, N. (2008). Form-focused Instruction in Second Language Vocabulary Learning: A Case for Contrastive Analysis and Translation. *Applied Linguistics*, 29 (4), 694-716.
18. Miščin, E. (2012). *Glagolske kolokacije u engleskom jeziku medicinske struke*. Doktorska teza, Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Osijek.
19. Nekrasova, T. (2009). English L1 and L2 speakers' Knowledge of Lexical Bundles. *Language Learning* 59 (3), 647-686.
20. Salazar, D. (2011). *Lexical Bundles in Scientific English: A corpus based study of native and non-native writing*. Ph D Thesis, Universitat de Barcelona, Barcelona.
21. Simpson-Vlach, R., & Ellis, N. (2010). An academic formulas list: New methods in phraseology research. *Applied Linguistics*, 31, 487–512.
22. Suryani Kamaruddin, H., Hashima, N., Yacoob, A., Abd Rashid S. & Desa, H. (2014). Rhetorical Structures in Academic Research Writing by Non- Native Writers. *International Journal of Higher Education*, 3 (1), 29-38.
23. Van Weijen, D., van den Bergh, H., Rijlaarsdam, G. & Sanders, T. (2009). L1 use during L2 writing: An empirical study of a complex phenomenon. *Journal of Second Language Writing*, 18 (4), 235-250.
24. Wray, A. (1999). Formulaic language in learners and native speakers. *Language Teaching*, 32, 213-231.
25. Zeljić, G. (2005). *Ustaljene konstrukcije u novinskom jeziku*. Beograd: Zadužbina Andrejević.

4. Циљеви истраживања

Циљеви Главни циљеви предложеног истраживања јесу испитивање фреквентности и анализа структуре и функција учесталих лексичких спојева дужине од четири до шест речи у текстовима истраживачких чланака на енглеском језику, уз поређење радова написаних од стране изворних и неизворних говорника. Циљ рада представља и издвајање листе најфреквентнијих и педагошки најкориснијих учесталих лексичких спојева, коју ће у писању моћи да користе истраживачи који су изворни говорници српског. Утврђивање фреквентности, структуре и функција учесталих лексичких спојева у научним чланцима на српском језику представља још један од циљева, док кључну новину у истраживању ових лексичких феномена чини испитивање утицаја српског, као матерњег језика, на њихову употребу у писању на енглеском. Како би наведено било могуће остварити, циљ предложеног истраживања је и израда следећих електронских корпуса: (1) COBNEA (*The Corpus of Biotechnical Native English Articles*), корпус биотехничких научних чланака изворних говорника енглеског језика; (2) COBNONEA (*The Corpus of Biotechnical Non-Native English Articles*), корпус биотехничких чланака на енглеском које су написали неизворни говорници (матерњи говорници српског); (3) COBSA (*The Corpus of Biotechnical Serbian Articles*), састављен од биотехничких чланака на српском језику.

Хипотезе Описани циљеви истраживања огледају се у следећим истраживачким питањима и хипотезама, изведеним на основу претходних истраживања и постојећих сазнања у областима енглеског језика за академске намене и усвајања другог/страног језика:

Питање 1: Који су најучесталији лексички спојеви у научним чланцима на енглеском језику написаним од стране изворних говорника у области биотехничких наука? Како се они могу структурно и функционално класификовати?

X_{1.1.} У језику истраживачких чланака у области биотехничких наука које су написали изворни говорници енглеског, већину лексичких спојева чине глаголске структуре, пре свега спојеви у пасиву.

X_{1.2.} Највећи број учесталих лексичких спојева у истраживачким чланцима изворних говорника на енглеском у биотехничким наукама чиниће функционални тип учесталих лексичких спој оријентисан ка истраживању, док ће се код епистемичких маркера става, који су подврста функционалног типа учесталих лексичких спој оријентисан ка учеснику, јавити велика варијација спојева.

Хипотеза 1.1. проверава да ли за биотехничке науке важе открића везана за текстове из домена биологије и електротехнике, где су веома чести примери спојева у пасиву који представљају основу за неку тврдњу (*it is found that* „установљено је да“, *it can be seen that* „може се видети да“). Хипотеза 1.2. проверава раније откриће да у чланцима из области природних наука тип учесталог лексичког споја оријентисаног ка истраживању чини приближно једну половину свих типова спојева. Ова хипотеза такође проверава да ли резултати у вези са варијацијом епистемичких маркера става (попут *is likely to be* „вероватно представља“) у чланцима из области биологије важе и за биотехничке науке.

Питање 2: Да ли постоје разлике у употреби функционалних и структурних типова учесталих лексичких спојева у научним чланцима изворних говорника српског када их пишу на енглеском језику, у односу на њихову употребу код изворних говорника енглеског?

X_{2.1.} Изворни говорници енглеског користе већи број функционалних типова учесталих лексичких спојева и праве већу варијацију међу њима, у односу на изворне говорнике српског који пишу на енглеском језику.

X_{2.2.} Учестали лексички спојеви који садрже негацију јављају се знатно чешће и са већом варијацијом у текстовима изворних говорника енглеског, у односу на текстове изворних говорника српског.

Хипотеза 2.1. проверава наводе досадашњих истраживања из фразеолошке традиције и традиције изучавања учесталих лексичких спојева, која су дошла до закључка да неизворни говорници који пишу на енглеском користе ограничен и мање разноврстан репертоар учесталих лексичких спојева у односу на изворне говорнике. Хипотеза 2.2. испитује да ли за изворне говорнике српског важи начин употребе негације сличан ономе који је откривен код говорника појединих других матерњих језика.

Питање 3: Да ли постоји утицај матерњег језика на употребу учесталих лексичких спојева у писању научних чланака на енглеском од стране изворних говорника српског?

X_{3.1.} У научним чланцима на српском и чланцима које су изворни говорници српског написали на енглеском јавиће се исти доминантни структурни и функционални типови учесталих лексичких спојева, који ће се разликовати од типова структурних и функционалних спојева који доминирају у чланцима изворних говорника енглеског.

X_{3.2}. Изворни говорници српског ће у писању на енглеском избегавати учестале лексичке спојеве чије лексичке компоненте нису сличне компонентама оваквих спојева у њиховом матерњем језику, и грешће више у њиховој употреби него у случају оних спојева који у том смислу имају еквиваленте у српском, а чија ће употреба бити претерано честа.

Хипотеза 3.1. претпоставља да се у српском језику употреба лексичких спојева разликује од њихове употребе у енглеском и проверава тврдњу да проблеми са савладавањем реторичке писмености у научном дискурсу код неизворних говорника потичу од тога што се она у њиховом матерњем језику постиже на други начин. Хипотеза 3.2. испитује да ли код говорника српског језика постоји утицај матерњег језика на усвајање учесталих оних лексичких спојева у енглеском који имају, односно немају еквиваленте у српском.

5. Очекивани резултати

Очекивани резултати предложеног истраживања могу се поделити на теоријски и практично значајне. Са теоријске стране, истраживање ће продубити сазнања о учесталим лексичким спојевима у енглеском и српском језику биотехничке струке, испитујући не само њихову учесталост, већ и структурне и функционалне одлике, у оквирима таксономија које су већ примењене у карактерисању сличних спојева у другим научним дисциплинама. Поред тога, истраживање ће обезбедити детаљне податке о употреби учесталих лексичких спојева у енглеском језику од стране изворних говорника српског, као и о начинима на које се приликом писања научних чланака на енглеском као другом/страном језику испољава утицај матерњег језика, на структурном и функционалном плану.

Дисертација ће разрадити и практичне педагошке импликације утврђених чињеница. Посебно треба истаћи планирани завршни производ - листу учесталих лексичких спојева која ће моћи да се користи као наставни материјал, пре свега у настави енглеског језика биотехничке струке, али и шире. Детаљан опис лексичких спојева и њихове употребе у научним чланцима изворних говорника помоћи ће изворним говорницима српског који пишу научне чланке на енглеском да постигну кохерентан и добро структуриран стил писања који је у складу са конвенцијама жанра. Упоредо ће се предложити стратегије које омогућавају говорницима енглеског као другог/страног језика да овим спојевима прошире свој репертоар учесталих лексичких спојева. Најзад, важан резултат предложеног истраживања биће и израђени корпуси научних чланака, који ће накнадно моћи и даље да се развијају и да се користе и за даља истраживања енглеског и српског језика биотехничке струке.

6. План рада

Прва етапа истраживања обухватиће образовање корпуса текстова које су написали изворни говорници енглеског језика, текстова изворних говорника српског на енглеском, а потом и на српском језику; очекује се да ће за формирање корпуса бити потребан период од приближно једног месеца. Уследиће издвајање учесталих лексичких спојева тражене дужине, а затим анализа, описивање и груписање резултата добијених из корпуса, за шта се сматра да ће бити потребан период од неколико месеци. Поређење резултата добијених из различитих корпуса, повезивање са подацима из ранијих истраживања и доношење закључака сматра се етапом за коју ће бити потребно највише времена, док ће састављање педагошки корисног материјала који ће бити директно применљив у пракси обухватити краћи период на крају истраживања.

7. Методе истраживања

Израда корпуса: Први корак у истраживању представљаће израда корпуса биотехничких научних чланака који ће носити називе COBNEA (*The Corpus of Biotechnical Native English Articles*), COBNONEA (*The Corpus of Biotechnical Non-Native English Articles*) и COBSA (*The Corpus of Biotechnical Serbian Articles*). У току састављања свих корпуса чланци ће бити припремљени тако што ће из њих бити изостављена литература, као и табеле и графикони, док ће преостали материјал бити пребачен у неформатиран текст (формат .txt). Биће вођено рачуна да корпус обухвати чланке различитих аутора, као и то да у питању буду чланци сличне дужине.

Корпус COBNEA садржаће приближно милион речи из укупно двеста педесет чланака објављених у реномираним међународним часописима, које су написали изворни говорници енглеског. У њему ће бити равномерно заступљени чланци из четири области биотехничких наука (шумарства, прераде дрвета, пејзажне архитектуре и еколошког инжењеринга). Статус изворних говорника биће проверен путем базе података „Behind the Name“, која садржи енглеска презимена, као и консултовањем

биографија аутора. Корпус COBNONEA чиниће педесет чланака на енглеском језику које су редакцији часописа *Гласник шумарског факултета* на лектуру доставили аутори који су изворни говорници српског. У корпус ће ући искључиво изворне (нелекторисане) верзије чланака. Очекује се да ће број речи у овом корпусу износити приближно 120.000. Трећи корпус, COBSA, биће састављен од педесет чланака на српском језику, који ће такође бити преузети из часописа *Гласник Шумарског факултета*.

Издавање учесталих лексичких спојева: Прва фаза анализе корпуса обухватиће издавање учесталих лексичких спојева. За претраживање корпуса користиће се слободно доступан софтвер AntConc 3.2.4w (www.laurenceanthony.net/antconc_index.html), који омогућава издавање лексичких спојева са жељеним бројем речи, као и њихово филтрирање и сортирање према учесталости. Статус учесталог лексичког споја биће заснован преваходно на критеријуму фреквентности, па ће се као учестали лексички спојеви посматрати низови речи који се често јављају заједно. Доња граница фреквентности учесталих лексичких спојева у досадашњим истраживањима варирала је од 10 до 40 пута у милион речи. У овом истраживању као вредност потребна да се спој сврста у категорију учесталог лексичког споја биће прихваћена најчешће коришћена учесталост од најмање 20 пута у милион речи.

Биће издвојени спојеви дужине од четири до шест речи. Секвенце од четири речи до сада су највише истраживане, будући да су спојеви од две и три речи изузетно фреквентни, док секвенце од пет или шест речи често унутар себе садрже краће спојеве. Међутим, дужи спојеви могу бити лексички заокруженији и стога педагошки кориснији, услед чега ће и они бити укључени у предложено истраживање. После аутоматског добијања циљних лексичких спојева, ручно ће бити избачене секвенце тесно везане за тему одређеног чланка (нпр. *the countryside is more* „сеоска средина је више“ у раду посвећеном сеоској средини) и оне које садрже властите именице (нпр. *in the UK and* „у Уједињеном Краљевству и“). Случајеви делимичног преклапања биће посебно анализирани и по потреби ручно одбачени, услед тога што се код низова од четири речи може догодити да две секвенце представљају различите делове низа од пет речи, као у примерима *it has been suggested* и *has been suggested that*, који потичу од дужег низа *it has been suggested that* („предложено је да“). У таквим случајевима биће размотрено решење засновано на комбиновању краћих низова у један дужи.

Посебна пажња у методолошком смислу биће посвећена анализи корпуса на српском језику. У пилот истраживању у коме су претражени корпус од пет чланака на српском и други корпус од пет чланака, приближно истог броја речи, које су изворни говорници српског написали на енглеском, из текстова на енглеском добијена је знатно дужа листа учесталих лексичких спојева него из текстова на српском језику. Овакав резултат је очекиван, с обзиром на веће богатство флективне морфологије у српском у односу на енглески језик, због кога се лексички спојеви који садрже исту реч у другом облику у српском вишеструко чешће него у енглеском језику региструју као различите јединице, чија учесталост се броји одвојено (нпр. *која се јављају у* и *која се јавља у*). Из овог разлога ће код истраживања текстова на српском језику бити потребно смањивање прага фреквенције приликом претраге корпуса, а могућа је и (делимична) ручна лематизација, односно проналажење различитих облика исте речи у конкретним примерима и њихово подвођење под исти учестали лексички спој.

Анализа учесталих лексичких спојева: Даља обрада издвојених учесталих лексичких спојева укључиће њихову структурну и функционалну анализу и класификацију помоћу структурног оквира и функционалне таксономије. Тачније, сви учестали лексички спојеви биће сврстани у именичке структуре, глаголске структуре, фрагменте са предлошком фразом или друге структуре, и у спојеве оријентисане ка истраживању, спојеве оријентисане ка тексту и оне који су оријентисани ка учеснику. Категоризацију спојева добијених из различитих корпуса пратиће утврђивање доминантних типова у истраживачким чланцима на енглеском и српском као матерњем, и на енглеском као страном језику, као и њихово међусобно поређење.

Примена резултата: Након истраживања чланака које су написали изворни говорници енглеског биће састављена листа најучесталијих лексичких спојева од четири до шест речи, са ознакама структурних и функционалних типова. Посебно ће бити издвојени они спојеви који се знатно чешће и са већом варијацијом јављају у текстовима изворних, у односу на текстове неизворних говорника. Ови спојеви би се затим могли уврстити у наставне материјале енглеског за посебне намене, у делу који је посвећен писању. На основу добијеног, биће предложене и стратегије које омогућавају онима који усвајају енглески као други/страни језик да учесталим лексичким спојевима прошире свој репертоар у писању. Тако ће истраживачи који су изворни говорници српског моћи да сазнају на шта би требало да обрате пажњу како би поправили своје писање и што више га приближе писању изворних говорника.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА: Катарине Лазић

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Катарина Лазић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области примењене лингвистике.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Маја Миличевић подобна за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата **Катарине Лазић** и предложене теме докторске дисертације **„Учестали лексички спојеви у енглеском језику биотехничке струке: Корпусна анализа радова изворних и неизворних говорника“** а да се за ментора именује **др Маја Миличевић**, доцент Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. доц. др Маја Миличевић
Филолошки факултет, Београд

2. проф. др Весна Половина
Филолошки факултет, Београд

3. доц. др Данијела Ђоровић
Филозофски факултет, Београд